

પર્યુષણ પર્વ
શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વચનામૃતજી
પત્રાંક - ૯૦૧ દ્વાદશાંગીનો સાર
પ્રવચન-૧ તા. ૨૪-૮-૨૨ રાત

General - મંગલાચરણ

(A) આત્મનિરીક્ષણ અનિવાર્ય	
ધર્મમય જીવનનું વરદાન - શાંત / શુદ્ધ / સ્વસ્થ / પ્રસન્ન - વર્ષોથી છતાં - રાગદ્વેષ - ચિંતા - ખેદ - ભય	યમનિયમ મોક્ષપ્રાપ્તક જ છે - So no આત્મનિરીક્ષણ done - એકાંતે નથી - ભવભ્રમણનું કારણ પણ
મંગલ સ્પર્શથી અસ્પૃષ્ટ કેમ? - eg. કાંદા - કેસર - કપૂર - eg. વિષ - સાકર - અગ્નિ - હિમ - Why?	eg. QC વિભાગ - કારખાના - નમૂના તપાસે - Not according to ધોરણ - discard - કડક નિયમ - company સધ્ધર
ધર્મનાં બે ફળ અનંતર - પરંપરા તાત્કાલિક લાંબા સમયે - દોષ ઘટવા - આત્મજ્ઞાન - વિકાર મંદ - મોક્ષ	ઉપાસક સાધક - કુળપરંપરા - આત્મનિરીક્ષણ - સંતુષ્ટ - આગળ / ફરક - No મૂંઝવણ - Check - catch - correct
યશોવિજયજી - ઉપદેશરહસ્ય - ૧ વર્ષ દીક્ષાપર્યાયમાં - ઉપશમસુખ - અનુત્તરવાસી દેવ અધિક	Check - eg. Doctor - dose - પરેજી - નિયમિત - eg. કષ્ટસાધ્ય - long time - રોગ કેમ જતો નથી - ઔષધિ મુખવાસ
મનોવૈજ્ઞાનિક - 40 years up problems - ધાર્મિક દૃષ્ટિ અભાવ - Solved - દૃષ્ટિ વિકાસ	Change - eg. 1958 10 August - U.S.A. - 77 second પાડી નાંખ્યું - વર્ષો - લાખો છતાં
આત્મનિરીક્ષણ જરૂરી - વિકાસ? ગતિ? - વૃત્તિ ફરક? - નહીં તો કેમ?	આત્મનિરીક્ષણ ટેકરી પર eg. કૂતરો - ઘોડો eg. મુસાફર ખિસકોલી - સિંહ sees back
શાસ્ત્ર - સદ્ગુરુ help - મધ્યસ્થબુદ્ધિ / સમર્પિત eg. રત્ન example - વિચાર કરવાની વૃત્તિ - સ્વચ્છંદ / વ્યાકુળ = ચૂપ વિરોધી	આત્મનિરીક્ષણ લાભ eg. કિલ્લો eg. German Weak points Siegfried betrayed

(B) (૧) સાધનાના લક્ષ્યમાં ગડબડ નથી ને?	
લાભ - ભય પ્રેરિત? - eg. diabetes - મીઠાઈ - ત્યાગ? આર્તધ્યાન - અંદર ઈચ્છા રહેલ	ક્ષમાપર્વ - so ૧) ઉપકાર - ઉપકારી, ઋણ ૨) અપકાર - ચઢિયાતો - નુકસાન
પ્રવૃત્તિનું મૂળ ચિત્તમાં - પછી વિચાર / વાણી / વર્તન - eg. બીજ ... ફળ - eg. દાન તપ - પ્રતિષ્ઠા માટે?	૩) વિપાક - કર્મબંધ - ભય ૪) પ્રવચન - આજ્ઞા - આત્મહિત ૫) ધર્મ - સ્વભાવ eg. ચંદન
બાહ્યથી ગમે તે દેખાય - eg. કીડી - ધર્મનો આભાસ - આર્તધ્યાન	ધર્મક્રિયાનું વર્ગીકરણ ૧) સંમૂર્ચિત - પ્રયોજન વિના રૂઢિવશ ૨) વિષ - પૈસા - પદ - પ્રતિષ્ઠા ૩) ગર - ઈન્દ્રપદ - અપ્સરા ૪) તદ્દેતુ - મોક્ષપ્રાપ્તિ હેતુ ૫) અમૃત - વિભાવ - સ્વભાવ હરવા ઠરવા
લૌકિક? લોકોત્તર? - Check - મૂલ્યાંકન - જાગૃતિ - Beginners - shown - મુમુક્ષુ માટે - ચેતવણી	
પાપનો ભય - પુણ્ય પ્રલોભન - નીતિમય - સદાચારી - વ્રત ટેવ - વૃત્તિ શાંત - સ્થૂળ અશુદ્ધિ નિવૃત્તિ	
મુમુક્ષુ પાસે અપેક્ષા - Beginners માટે ok - મુમુક્ષુને ચેતવણી - તૃષ્ણામુક્ત - મો. ક્ષ.	

(C) (૨) લક્ષ પ્રમાણે સાધના થાય છે?	
આત્મવિકાસ = ચિત્તશુદ્ધિ - eg. વેપારી - આંકડાથી સંતોષ નહીં - સાધક : વૃત્તિ - દોષ - ગુણ અહં - દંભ - શાંતાદિ	સ્વાર્થવૃત્તિનો ત્યાગ - વિકાસનું verification - All પ્રેમપાત્ર - વલણ બદલાય
Flood of જ્ઞાની - observes - ઘ્યેય - practice of checking - eg. દીવાસળીથી અગ્નિ નહીં ઘસવાથી	વિદાય - વિકાસ Comparision - સમજ - પ્રેમ ઈર્ષ્યા - ઉદાર - માફ વ્યાકુળતા - પ્રસન્ન - વાત્સલ્ય
શ્રુત - સત્સંગથી - શ્રવણ - મનન - નિદિધ્યાસન - વલણ - દષ્ટિકોણ માન્યતા - ઢાંચામાં change	પ્રેમ - ઉદાસીનતા - વ્યક્તિ - વિરુદ્ધ = પ્રેમ - સંસારી પ્રસંગો = ઉદાસીનતા - સમત્વનો વિકાસ
3 things ૧) નિર્મળતા - આર્તરૌદ્ર / વિકલ્પો ૨) એકાગ્રતા - sharp / શાંત ૩) લય - વિકલ્પ નિરોધ	ઉદય પ્રસંગે - ઔદયિક ભાવથી મુક્ત - Alert - eg. તટસ્થ - સાક્ષીમાત્ર
<u>આર્તધ્યાન</u> - મળે - રહે - વિયોગ નહીં - Choiceless - happy - eg. પ્રસાદબુદ્ધિ	આરાધના - પ્રદર્શન અર્થે નહીં - જાણ કરવાની વૃત્તિ - eg. ઊંઘની જાણ - eg. શુભની જાણ
<u>રૌદ્રધ્યાન</u> - ફરિયાદ - ફેરફાર - પંચ પાપ સેવન - બીજાને નુકસાન કરી - લાભ	ચેષ્ટારૂપ - સ્વભાવરૂપ - Lot of effort - પ્રદર્શન - મોક્ષલક્ષ - લોકપ્રશંસા - આંતરિક દરિદ્રતા સૂચવે છે

મંગલાચરણ

(D) પત્ર વિષે સ્વામી કાર્તિકેય વિષે	
પત્રાંક ૯૦૧ કાર્તિક - લલ્લુજી મુનિ પૂનમ ૧૯૫૪ - સમકિત ૧૯૫૬ ૧૯૫૬ - પત્ર	૨૦૦૦ years કરતાં પણ - જૂનો ગ્રંથ - વૈરાગ્યનો અલૌકિક ગ્રંથ
ૐ મથાળે પંચ પરમેષ્ઠીનું સ્મરણ આત્મસ્વરૂપનું સ્મરણ	તીર્થંકર - દીક્ષા પહેલાં - ૧૨ ભાવના ભાવે - મહાવીર ભગવાન - સીમંધરસ્વામી - શ્રેણિક રાજા
દોહા વિષે - ગ્રંથ સ્વામી કાર્તિકેયાનુપ્રેક્ષા દ્વાદશાનુપ્રેક્ષા - ૧૨ ભાવનાનું વર્ણન	પરમકૃપાળુદેવને બહુ પ્રિય - Postમાં આવતું હતું - ઘરની બહાર રસ્તામાં વાટ જોઈ - ઊભા
ગ્રંથ - ટીકા મૂળ - કાર્તિકેય મુનિ સંસ્કૃત ટીકા - શુભચંદ્રાચાર્ય હિંદી ભાષાંતર - પંડિત જયચંદ્રજી	ગઈ સાલ જેઠ માસમાં - મદ્રાસ બાજુ પહાડો જોઈ - સ્વામી કાર્તિકેય યાદ અડોલ વૈરાગ્યમય દિગંબર વૃત્તિ યાદ
મંગલાચરણનો ભાવાનુવાદ - પંડિત જયચંદ્રજીએ - સમસ્ત ગ્રંથની સંક્ષિપ્ત સૂચનારૂપ પીઠિકા રચી છે	ગ્રંથમાં ૧) પ્રથમ ઇષ્ટદેવની સ્તુતિ ૨) જિનવાણીમાતાની સ્તુતિ ૩) પછી ગુરુવંદના કરે છે તે કડી આ છે = નિર્ગ્રંથમુનિને વંદન કર્યા છે
સ્વામી કાર્તિકેય મુનિરાજ - જંગલમાં વિચરતા મહાન દિગંબર સંત - South India વિચર્યા	

(E) મંગળાચરણનો અર્થ	
<u>ગુરુ ગણધર</u> - ગણના ધારણ કરનાર - ઘણા મુનિઓના ગુરુ / ઉપરી - ગણધરાદિ આર્યોનું સ્મરણ કરીને	બધા ઉપકારી - ઉપકારો - આદેશોનું સ્મરણ - આપણું કલ્યાણ / હિત છે - મોક્ષમાર્ગે પ્રવેશ - અવલંબનરૂપ ઉલ્લસિત વીર્ય તો કામ થઈ જાય
<u>ગુણધર અધિક</u> - ગુણો પ્રગટ કર્યા છે - પ્રચુર દશા પ્રાપ્ત - પવિત્ર ગુણોના ધારક	<u>વ્રતતપધર</u> - પંચ મહાવ્રત ધારણ - તપનું આચરણ - વ્રત તપના ધારક
<u>પ્રચુર પરંપર ઔર</u> - ગણધરદેવથી માંડીને - પરંપરામાં જે વીતરાગી સંતો - તે બધાને	<u>તનુ નગનધર</u> - શરીરથી નગ્નતા ધારણ કરી - બાહ્યાંતર નિર્મથ - નિષ્પરિગ્રહી
<u>તીર્થંકર</u> - All કલ્યાણ કરનારા - કલ્યાણક - ઋષભદેવ ભગવાન ... મહાવીર ભગવાન - ૮૪ લાખ પૂર્વ ... ૭૨ years ૩૦ years મોક્ષમાર્ગ	<u>વંદો વૃષસિરમોર</u> - ધર્મના શિરોમણિ / મુગટમણિ - મસ્તક ઉપર ધારી - વંદન કરું - બહુમાનથી વંદન કરું છું - હમણાં ... પૂર્વે ... બધાને - ગુરુવંદનથી - માંગલિક કરી પત્રનો પ્રારંભ કર્યો છે
<u>ગણધર</u> - ૧૨ અંગ રચના - અંતર્મુદૂર્તમાં - પહેલું ૫૧,૦૦૦ - double - કરોડ - ૧૪ પૂર્વ વિશ્વેદ	
આચાર્યો - મુનિરાજો - પરમકૃપાળુદેવ - પરંપરા ચાલુ - અંથારૂઢ - પ્રભુવીર ઉપદેશ દશામાં ધારણ - પછી ઉપદેશ્યું	

પત્રાંક - ૯૦૧
પ્રવચન-૨ તા. ૨૫-૮-૨૨ રાત
વિષયનો વિક્ષેપ

(A) બન્ને જોઈએ Equation right કરો	
સર્વ જીવ સુખ ઈચ્છે - સુખ ભીતર - ફાંફાં બહાર - વિશ્રાંતિ નથી	<u>મહાન શિષ્ય</u> બનો - મહાન ગુરુ - મંત્ર - મુમુક્ષુતા - ઈચ્છા વિરામ
દુઃખ ... <u>કાર્ય છે</u> - સ્વભાવ નથી - કાર્ય છે - કારણ હોય - શોધો - ટાળો - સેવો - સુખી નહીં થવાય	<u>સત્સંગી - સંસારી સંગ</u> - Want both - ધન, fame - શાંતિ - સંતદર્શન - સંસારી સંગ
વિષયોમાં સુખ - ભ્રમ - eg. ખંજવાળ - દુઃખ વખતે જાગે - રસ વખતે ભૂલે	<u>ઊંઠે ઊંઠે</u> - ઊંઘી માન્યતા - ધન તો શાંતિ મળશે - Fame તો સુખી થઈશ - Both - વિરુદ્ધ ઈચ્છાઓ થાય
વિષયાનંદમાં / ખંજવાળ - માત્ર દુઃખ નથી - મજા પણ - નહીં તો ત્યાગ્યું હોત - રસમાં રસ છે - કિંમત ચૂકવવી by દુઃખ	ધનથી - સુવિધા - not સુખ - Comforts (કષ્ટ અભાવ) - Not happiness - લાલસાથી નહીં મળે
eg. <u>શેરબજાર</u> - તૃષ્ણા - દુઃખ - મંત્ર આપો શાંતિ માટે - અશાંતિ - મંત્ર અભાવે નહીં - અશાંતિનું કારણ શોધો	eg. નેતા - સંત - અશાંત - ઈચ્છા અપૂર્તિ - અશાંત - ઈચ્છા હોવી - બધા ખણ્યા કરે છે
<u>સુખબુદ્ધિ in પર</u> - આશીર્વાદ આપો - ખણો - પીડા ન થાય - ઉપાય - ખણો નહીં	<u>Equation right</u> કરો - ઊંઘી માન્યતા ટાળવી નથી - eg. અબજપતિ - અશાંત - eg. નિર્ધન - શાંત

(B) બિંબ - પ્રતિબિંબ શ્રદ્ધામાં પરિવર્તન	
લાભથી લોભ વધે - ૯૯ - ૧૦૦ - ૧૦૧ - ૧૦૮ - વ્યાકુળતા - અશાંતિ - eg. રાજા - હજામ	શ્રદ્ધામાં પરિવર્તન લાવો - સુખ નહીં - દુઃખ છોડવાનું - eg. પ્રતિબિંબ - મિથ્યા - બિંબ માટે તૈયાર
પૌદ્ગલિક સુખ - આત્મિક સુખ - eg. અંધકાર પ્રકાશ - વિરોધી - બન્ને નહીં - ભ્રમ	દુઃખ છોડું છું - તો તૈયાર થશો - ભ્રમ હતો - નિર્ણય - ધર્મ - not સુખ છોડવું
આનંદ - સુખ (ભાસ) - આકાશ - સરોવરમાં ચંદ્ર પ્રતિબિંબ	શ્રદ્ધામાં પરિવર્તન વિના - સુખ ત્યાગવું પડશે - ઉદાસ - દયામણું - આનંદિત નહીં
૧) નક્કર નથી eg. કાંકરો, માછલી - ખંડિત ટુકડા ૨) દૂર થતાં જશો ૩) આશ્વાસન - ખેદ આકર્ષણ દુઃખ	‘પત્યું’ નો ભાવ - મજબૂરી - બોજો - tension - પત્યાથી શાંતિ? કરવાથી? - રાહત - ફરજ પૂરી
સરોવરથી - આકાશ તરફ - બંધ કરો - તો જાય - સારું માનો - નહીં જાય - પ્રતિબિંબ - બિંબ = ધર્મ	ધર્મની નિંદા - મસ્તી - ઉત્સાહ - ઉત્સવ - ધન્યતા - મજા - eg. કોણ પ્રભાવિત થશે
વિપરીત દિશામાં જુઓ - બહિર્મુખ - અંતર્મુખ - સંપત્તિ - સ્વભાવ - eg. તપ - પ્રતિબિંબ છોડો	બાવાના બેઉ - બેઉ સુધર્યા - happy - very happy

(C) પરને જાણવા જીતવા ચેતનાવિકાસ - અભાવ	
મનુષ્ય માર્ગ ખોયો ત્યારથી - પોતાની શોધ - પરપદાર્થ - વધારે અગત્યનું લાગ્યું - જાણવું - જીતવું - બદલવું	વસ્તુવિકાસ - ચેતનાવિકાસ - તિજોરી ભરી - અંદર ખાલી - વિકલ્પો - વિશ્રાંતિ નહીં - eg. માછીમાર - દંભ
શ્રમ - મતિ - શક્તિ - વેડફી - waste - eg. કબર ખોદી - આત્મહત્યા - ભાવમરણ	Advertise - સત્સંગ - નથી - તો સુખી how? - સુખ છે - સુખ how? - eg. પત્રાંક ટુર - કિંચિત્માત્ર પણ અહવું
Remote control - જડ પદાર્થોનું સંચાલન કરે - Self-control નહીં - ચિત્તવૃત્તિ પલટાવી ન શકે	એનો વિચાર નહીં અહોહો - શું જોઈએ? શું કરે છે? - શું ઈચ્છે? ક્યાં મળશે? - સુખ શું - ક્યાં - કેવી રીતે
હાથમાં શક્તિ - ચિત્તમાં શાંતિ નહીં - ઘાતક નીવડે - eg. Hitler - વીર્ય ઊલટું - વિસર્જન વિનાશ	Have you thought - આત્મા સુખધામ - છતાં બહાર કેમ ભટકે છે - ભીતર અભાવ પૂરવા
શાંતિ કરતાં - શક્તિનો લક્ષ - વીર્ય જડ પ્રતિ - LAP વધે - સુખ વધશે - eg. ઘરથી દૂર થતો ગયો	અભાવ જશે - Will it enter your territory - સંપત્તિથી - અભાવનો અભાવ થશે - અભાવ તો ભીતર છે
જ્ઞાની પૂછે છે - શું વધ્યું - આંતરિક દરિદ્રતા ઘટી? વધી?	સમ્રાટ - ભિખારી same - Outside difference - ભીતર અભાવ same - અંદરનો ખાડો

(D) સુખ-શાંતિ મળશે જ્ઞાની બોલાવે છે	
શાંતિ મળશે - ટકશે - ક્ષણિક ભાસે - eg. ગુંદર - પુણ્ય - નિશ્ચિત વિયોગ	અંધ દેખી શકતા નથી - ઊંડી દૃષ્ટિ નથી - વિષયના વિશ્લેષમાં - સ્વ તરફ દૃષ્ટિ નથી
સલામતી પ્રાપ્ત થશે eg. Delhi station - તેની સલામતીની ચિંતા - કશું શમતું નથી - દરિદ્રતા - અસલામતી - ભય	ગતિ જ કર્યા કરે 1) Shimla - Darjeeling 2) શત્રુંજય - ધરમપુર 3) સદ્ગુરુ પાસે
છતાં મદમાં રહે છે - તેથી નજર જતી નથી - સાચી દિશામાં - આંતરિક દરિદ્રતા જતી નથી	અશુભમાં - શુભમાં - બધી દોડ બંધ - ૧૦ દિશા બંધ - ૧૧મી દિશામાં દૃષ્ટિ
અભાવ is because - દૃષ્ટિ બહાર - સ્વ તરફ તો ભરાય - વ્યાકુળતા - વિશ્રાંતિ નહીં	અક્રિયમાં સ્થિત - સ્થિર થા - eg. સ્વપ્નમાંથી જાગો - eg. કસ્તૂરી મૃગ
કઈ રીતે તેનો અભાવ - ગુણવિકાસ - આત્મપ્રાપ્તિ - સંતુષ્ટિ - તૃપ્તિ - સલામતી - દોડ બંધ - ઈચ્છા વિરામ	જ્ઞાની બોલાવે છે - Go in નહીં - Come in - આત્મ અજ્ઞાન નિદ્રા - જાગવું - ધર્મ
Realise - પશ્ચાત્ - પ્રારંભ - eg. ફુગ્ગો - મોર - અપ્રગટ - પ્રગટ - પછી તે પ્રારંભમાં પણ	કાલે ઉપાય બતાવશે - ગતિ નહીં - સ્થિરતા - તો ભીતર પ્રવેશ - સ્વરૂપસ્થ થવાથી

(E) સુખભ્રમ ઉત્તેજના	
સુખનો ભ્રમ - બહુ નિકટ લાગે - હમણાં - eg. ઈન્દ્રધનુષ - Nothing comes (પદ પૈસા)	સંયોગદષ્ટિ તેથી - ઈષ્ટ અનિષ્ટ કલ્પના - ઈષ્ટયોગ - ઉત્તેજના - સુખની સંજ્ઞા
સુખ - Other side - પ્રાપ્ત નથી - ત્યાં લાગે - eg. ભિખારી - glamping - eg. city - hillstation	ઉત્તેજનાનો નિયમ - નિયમ - next time - સ્તર ઊંચું તો જ - નવું - જુદું - વધુ
જુદાં ક્ષેત્રે - કાળે - 1) Ask them - 2) તત્ત્વદષ્ટિથી વિચાર - 3) મોહને પકડ	ઉત્તેજનાઓ - eg. Coke - alcohol - drugs - તેની દોડમાં - કામના - ફિક્કું લાગે
બહાર નહીં મળે - છે જ નહીં - eg. bodily need - બહાર - eg. મન ડબો - adjectives - અટવાય	Always વ્યાકુળ - eg. Salad - Juices - બહિર્મુખ જ રહે - મઝા નહીં - છતાં અંદર નહીં
તૃષ્ણાના કારણે - બહાર જાય - ત્યાં અટકે - eg. તારા - હીરો - અંતરદષ્ટિ થતી નથી	આનંદ - અનુત્તેજનામાં - શાંતિમાં - ઈચ્છા વિરામમાં - સ્થૂળથી સૂક્ષ્મ
અંતરખોજ થતી નથી - અનુભવું તો માનું - eg. marriage - જ્ઞાનીદર્શન / તત્ત્વવિચાર	ઉત્તેજનાની વ્યર્થતા - eg. ચંદ્ર - TV બંધ - સામાન્ય ઘટના - વિશેષની શોધમાં

પત્રાંક - ૯૦૧

પ્રવચન-૩ તા. ૨૬-૮-૨૨ રાત

ઉપાય - સ્વરૂપસ્થ

(A) શરૂઆત સુખશોધથી જે ભીતર તે ઈચ્છો	
સર્વ સુખ ઈચ્છે / પ્રિય - દુઃખથી છૂટવું / અપ્રિય - eg. વૃક્ષ - પક્ષી - પશુ - મનુષ્ય - સુખની શોધમાં	eg. બરફમાં માત્ર શીતળતા - લબોલબ - છલોછલ - અગ્નિ / દુઃખ અંશ માત્ર નહીં - અમર્યાદિત - અનંત સુખ પિંડ
સાધકો આત્મખોજમાં - આવશ્યકતા લાગી નથી - તરસ નહીં - રસ નહીં - ખોજ વ્યર્થ - પ્રાણ નહીં	eg. પ્રશાંત મહાસાગર - તુલનામાં ન આવે ઓળખો - eg. બંધ - ચમચી - કરોડ વર્ષે સ્થિર - અનંતકાળે પણ અંત નહીં વેદન
યાત્રા બીજી રીતે - પ્રયોજન તો જ - શોધ પ્રબળ - સાચા સુખની શોધ - સમજાશે - આત્માનો ગુણ	જ્ઞાની say = તમારી ભીતર - તે ઈચ્છો a) - નથી તેની જ ઈચ્છા - અભાવની કામના - સંયોગ થઈ શકે તેની
સત્સુખ શોધ - આત્મશોધ - અસ્તિત્વ - અનુભૂતિ - પ્રારંભ સત્સુખથી - ભાવનું જોડાણ	b) - છે તેની ઈચ્છા કેમ? - એવી થઈ જ નથી - પ્રાપ્ત તેને પ્રગટ / વેદનમાં
શરૂઆત સુખથી - વિચારનો નહીં - વેદનનો વિષય - Not આત્મા - સુખ - આવશ્યકતા - આકાંક્ષા - પ્રયોજન	- જે નથી - territory - ઈચ્છા / પ્રયત્ન વ્યર્થ - બહારનું બહાર જ રહેશે
આત્મા સુખનો ધામ છે - સુખરૂપ છે નિમિત્તાધીન નહીં - પ્રદેશ પ્રદેશ અનંત સુખ સ્વાધીન શાશ્વત - સહજાનંદ મૂર્તિ	પ્રયોગ કરો - eg. make list - redથી - છીનવાઈ - નષ્ટ - મૃત્યુ - આત્મા not cancelled

(B) સ્મરણ-વિસ્મરણ ભ્રમ તૂટવો જોઈએ	
ઘરમાં - પરિચય નથી - eg. હીરો - છે - ભુલાયો - ભીખ માંગો છો - તેથી માત્ર એક ઈચ્છા રાખો	આશા ઊભી - એકથી bore - Try something else - બીજી આશા ઊભી
સમ્રાટ -દરિદ્ર - eg. પાણી લીટા સમાન - બધા સમ્રાટ છતાં - કોઈ જ સમ્રાટપણું વેદે	જ્યારે સમજાય - સાંયોગિક તે ભ્રમ - અંતરખોજ આવશ્યકતા - eg. દરવાજા બંધ
વિસ્મૃત - બહાર - વ્યસ્ત રહે - Change objects - not come in - eg. Mulla છત્રી change	ત્યારે તૈયાર - eg. water samples - હવે ભીતર કોશિશ - પણ બહાર તો નહીં જ
શા માટે બહાર - ઈચ્છા જ એવી - eg. ભૂખ, તરસ etc. - ભીતરની જરૂરિયાત લાગી નથી	ભ્રમ તોડવો પડશે - eg. રમકડાથી રંજિત - eg. પ્રશંસાથી રંજિત - બહારની સફળતા તૃપ્ત
જરૂરિયાત લાગતાં - eg. માથું દુખે - યાદ - આવશ્યકતા તો સ્મરણ - or else નહીં	ભ્રમનો બોધ - સત્સંગથી - નિકટ - સંયોગ - સ્વરૂપદૃષ્ટિ - eg. રાગનો સ્વાદ માત્ર
સ્મરણ કઈ રીતે - સુખાભાસ - દુઃખ જ છે - બહિર પ્રવર્તનનો થાક	જ્ઞાનીનો રાજીપો - મહત્વનો - વૈરાગી - અંતર્મુખી - સ્થિરતા નથી બહાર - માત્ર ભ્રમ

(C) આત્મા કેમ પકડવો સાક્ષીત્વ	
સ્વભાવ તરફ જવા - - કંઈક છૂટે છે eg. પ્રતિબિંબ - દુઃખ - Or કૃત્રિમ / મિથ્યા / ક્ષણિક સુખ	આત્મા પકડવા - છોડવું પડશે - જ્ઞાન સાથે જે મિશ્ર - રાગ - eg. મેલું પાણી - 2 things - પાણી સ્વચ્છ જ છે
એવું ભાસે - આત્મા બહુ દૂર લાંબી યાત્રા - eg. મુનિ - અંતર્મુહૂર્ત - સેંકડો વાર - Star near કે આત્મા?	વ્યવહારે નિર્મળ - નિશ્ચયે અમલ - જ્ઞાનશક્તિ શુદ્ધ જ છે - વિકાર વખતે = જ્ઞાન + રાગ - રાગ જોવા લાગો - ખરશે - જ્ઞાન માત્ર રહેશે
પકડમાં કેમ આવતો નથી - જેમ ખુરશી, ધન etc. - સ્વયં પકડવાવાળો છે - eg. હાથ હાથ eg. આંખ આંખ	<u>મંત્રીમંડળમાં - વિદેશમંડળ</u> - Not વિદેશી - દેશી જ - Foreign issues સંભાળે છે - વિદેશ તરફ ઢળેલી - વિદેશમંત્રી
કઈ રીતે પકડવો / પ્રાપ્ત કરવો - છોડવાની કળા શીખો - પકડ નહીં - પરભાવને - પરિણમન (ચેતન મન) અભિપ્રાય (અવચેતન મન)	વિકાર વખતે પણ - શક્તિ ધરની છે - જ્ઞાનશક્તિ - પર પ્રત્યે ઢળવી - પરભાવ - eg. ભાવકર્મ નિજકલ્પના - ચેતનરૂપ
વિચારના સાક્ષી - સંવેદન થશે - વિકલ્પમાં એકત્વ નહીં - પરજ્ઞેય માની - માત્ર જાણે - અટકશે - અંતરાળ પડવા લાગશે	<u>બુદ્ધિ સૂક્ષ્મ બની</u> - સ્વપર દ્રવ્ય - સ્વપર ભાવ - ભેદજ્ઞાન કરી - અભેદતા સાધે
ચેતના નિર્વિષયી બનશે - પરને અવલંબતું જ્ઞાન - સ્વ અવલંબની થશે - સ્વરૂપમાં સરી - સ્વસંવેદન થશે	સ્વરૂપસ્થ થવાય - અનંત - અવ્યાબાધ - સુખની પ્રાપ્તિ - એ જ હિતકારી માર્ગ - મોક્ષ

(D) ધર્મ શું છે સાક્ષીભાવની સાધના	
ધર્મ શું છે - સ્વરૂપની પકડ - સ્મૃતિ - જાગૃતિ - Deeper in meditation	<u>Gestalt ચિત્રો</u> - eg. વૃદ્ધ / યુવાન સ્ત્રી - જુદો ખૂણો - એક ત્યારે બીજું નહીં
ઉપનિષદ અનુવાદિત - No do's - don'ts - કેવો ગ્રંથ - નૈતિકતાનો ઉપદેશ - eg. Bible - 10 commandments	Gestalt - angle - ચિત્ર એક - જોનાર એક - ખૂણો બદલાય - સંયોગદૃષ્ટિ - સ્વરૂપદૃષ્ટિ
સ્વરૂપ - સાક્ષાત્કાર - આચારસંહિતા વિવરણ નથી - સ્વરૂપજાગૃતિ ભાર - સ્વરૂપનો મહિમા	<u>અભ્યાસથી</u> - સંસાર જુદો ભાસે - વિકાર ઉત્પન્ન નહીં - કર્તા નહીં - સાક્ષી
જૈનદર્શનમાં - આચારગ્રંથો - કથાઓ - સ્વરૂપ - સાક્ષાત્કાર - નિષેધ નહીં - સત્નો મહિમા	માત્ર જાગૃતિ / awareness - eg. અપમાન - કરનાર - ભોગવનાર - હું સાક્ષી માત્ર
સાક્ષીભાવની સાધના - ગમે ત્યાં - ગમે ત્યારે - સાક્ષી માત્ર છું - eg. ત્રિકોણ - ત્રીજા ખૂણે	દ્રષ્ટા બની પસાર - All શુભાશુભ ક્રિયા - All શુભાશુભ પ્રસંગ - હું સાક્ષી માત્ર
<u>ભોજન વખતે</u> - ભોજન - કરનાર - સાક્ષી - Health conscious - વધુ નહીં - અલગ	
What eat - ખવાયું (શરીર-મન) - દ્રષ્ટા (આત્મા) પદાર્થ - ક્રિયા - જ્ઞાયક પરિણમન સ્વરૂપ Do in all acts	

(E) ઉદ્ઘાટન કરો તીવ્ર પિપાસા સેવવાથી	
બે જ ખૂણા પરિચિત - He hit - I hurt - eg. સ્વામી રામતીર્થ New York - મને તો જોયો પણ નથી	અભ્યાસથી - eg. walk - સ્થિર છું - કર્તાભોક્તા - સાક્ષી
ઉદ્ઘાટન કરો - ભોજન - કરનારો - જોનારો - પદાર્થ - રાગ - જોનારો - પર - વિકાર - જોનારો	Right અભ્યાસ - પરમાં ગૂંચવાઈ જાય - eg. વેવાઈ - પતિ - eg. નાટક - રડો paid not paid
ફેરફારથી મુક્ત - eg. જ્યોતિષ 1000/- - જોવા - બદલવા - જ્યોતિર્મય	ભીતર કામ - eg. જળ છે - કૂવો ખોદવાનો - All ધર્મારાધન તે માટે - eg. મૃતદેહ - જાગૃતિ lost
Change વાંછા - પ્રાર્થના - eg. reconsider - change - સ્વીકાર આવતો જશે - Total acceptibility	શુભક્રિયામાં પણ - Forget લક્ષ - અક્રિયામાં સ્થિર
જ્ઞાનીદશા - eg. હંસ - સરોવર - પસાર - સરોવર - જ્ઞાનીચિત્ત - હંસ જડપદાર્થ	સ્વરૂપની તીવ્ર પિપાસા - સર્વસ્વ દાવ પર - અનુકૂળતા પ્રતિકૂળતા નડે નહીં - તીવ્ર રુચિ તો
કમળ જેવા નિર્લેપ - હિસાબ - હરખ - અન્યથા - eg. ભીનો થયા વિના - ભોજન - બોલે - ચાલે ઉપવાસ મૌન સ્થિર	જેને ઊંઘ આવે - eg. AC ન હોય - ભીડ હોય - અવાજ - રુચિનો અભાવ માત્ર

પત્રાંક - ૯૦૧

પ્રવચન-૪ તા. ૨૭-૮-૨૨ રાત
દ્વાદશાંગી

(A) પત્રાંશ મૂંઝાય - ઉલ્લાસ	
<u>ભગવાન જિને દ્વાદશાંગી</u>	<u>જયવંત છે</u>
- ૧૨ અંગ - સમસ્ત શ્રુત સમાયું - કરોડો શ્લોકો છે	- ઊંચામાં ઊંચી વાત છે - ક્યારેય અસ્ત થતો નથી
- કેવળીએ જાણ્યું - કહ્યું દિવ્ય ધ્વનિમાં - ધારણ કર્યું ગણધરદેવે - અનંતમો ભાગ	- જગતમાંથી ક્યારેય અભાવ નહીં - કોઈ ક્ષેત્રે - કોઈ કાળે - પણ તદ્દન નહીં
<u>એ જ અર્થે નિરૂપણ</u>	<u>જેને સંસાર મૂંઝવે</u>
- સ્વરૂપસ્થ થવાનો માર્ગ - અનંત સુખનો માર્ગ - અંતર્મુખતાનો માર્ગ	- તેને જ રસ પડે - છૂટવું છે - નિર્વેદ - સ્વરૂપસ્થ - સંવેગ
- જૈન દર્શનમાં - but - અન્ય દર્શન - અમારામાં પણ - અહિંસા મુખ્યતા થઈ - Param Krupalu Dev highlighted અંતર્મુખતા વ્યાવહારિક અહિંસા even your હિંસા વિભાવ	- વિભાવથી - સ્વરૂપ - થાકેલો - મહિમા - eg. pencil ખોવાય ત્યારે - eg. પરદેશ ગયા પછી
<u>એ જ ઉત્કૃષ્ટતાથી તે શોભે</u>	<u>વિભાવ - તો સ્વરૂપ</u>
- કેવી રીતે સ્વરૂપસ્થ થવું - એ વાતથી છે - શોભે છે - વીતરાગતા તરફ - ઉત્કૃષ્ટ છે	- બોધ - મહિમા - eg. chalk - blackboard - મલિન - અસાર - સ્વરૂપ મહિમા આવે
- પવિત્રતાથી શોભે છે - Because સ્વરૂપસ્થ જે થાય - તે આત્મા પવિત્રતાથી શોભે છે	- વૃત્તિનું - ચૈતન્યસત્તાનો - સ્વરૂપ - મહિમા - eg. બુદ્ધ રૂમાલ - સ્વભાવ સુધી ન પહોંચે - જે જે કારણ બંધનાં

(B) સંસ્કાર Reconditioning	
ધર્મ = અનુભવનો વિષય - ખાસ પરિશ્રમનને - સંજ્ઞા અપાય - માત્ર પ્રવૃત્તિ નહીં	પૂર્વસંસ્કાર જાગૃત થયે - બોધની સ્મૃતિ - ઈચ્છેલ દિશામાં વાળવું - નવી રેખા ઊભી
અભ્યાસ - ટેવ - જૂની ભૂંસવી - નવી ઘૂંટવી - eg. water - least resistance - પરસાળમાં રેખા	વારંવાર આમ થયે - જૂની રેખા ભૂંસાશે - નવી રેખા આદત - eg. ક્રોધ કરવો કઠિન એકલા શાંત
સૂકી રેખા - સંસ્કાર - જેમ પાણી - તેમ મન - eg. ક્રોધ - આજે - કાલે - ઝટ કરવા તૈયાર	Real therapy - USA - eg. દારૂ - injection / medicine - ઊબકા - ઊલટી - માથું - બેચેની - ઔષધ + દારૂ = ભયંકર પીડા
જો માર્ગમાં અવરોધ મૂકે - પાણી બીજો માર્ગ - સ્વતંત્ર - સમર્થ - Even જીવ	It signifies - આદત સાથે દુઃખ જોડો - દુઃખ અનુભૂતિ સ્મૃતિ - આદત છૂટી જાય
ધર્મ - જૂના સંસ્કાર પ્રમાણે ન ચાલવું - નિર્ણય - જાગૃતિ - સંકલ્પપૂર્વક પસંદગી	Reconditioning - આજ સુધી = સુખ, લાભ - હવે = દુઃખ, નુકસાન - વર્તન - વિચાર - અભિપ્રાય
અતીત ભવિષ્ય પ્રાપ્ત બંધાયેલ મુક્ત છો - જૂની આદત બદલી શકાય - સંકલ્પ તો તે પ્રમાણે	દૃઢ સંકલ્પ - જાગૃતિ needed - clarity - confidence - ઈચ્છેલ દિશામાં પ્રગતિ

(C) સ્વીકાર સાક્ષી	
નવી આદત of - 1 st = શાંત સ્વીકાર - 2 nd = સાક્ષી - ફરિયાદ ફેરફાર / no ચેષ્ટા	પ્રભાવિત ન થાઓ - ન પ્રસન્ન - ન નારાજ - પર ગણી - no હસ્તક્ષેપ - માત્ર દર્શન - no પરિવર્તન
Ego - expectation - અસ્વીકાર - હસ્તક્ષેપ - ફેરફાર - ક્રોધ - અહં ઘોતક - અસંતોષમાંથી જાગે	Start from બહાર - ભીતર - eg. મહાત્મા બુદ્ધ પથ્થર - આનંદ - શૂરવીરતા - સજા - જીતશે - eg. ઉમર - ૧૦ વર્ષ - થૂંક્યો
ટેવ પડી ગઈ છે - eg. kids play - no - ok - બન્નેમાં અહંપુષ્ટિ - Wrong અભિપ્રાય ready	સેમુરાઈ - જાપાન - સંન્યાસી - સૈનિક - આત્મદૃષ્ટિ - સ્તર ઊંચું - eg. Shri Krishna - Arjuna
સ્વીકારથી કષાય મંદતા - જ્ઞાયકભાવની તૈયારી - વૃત્તિ - વિકલ્પ ઘટે - કર્તાભોક્તા નહીં - સાક્ષી	Param Krupalu Dev - સારથિ - Makes you સેમુરાઈ - સ્તર ઊંચું - ફરજ - સ્વરૂપસ્થ - સુખી
Mistake - પસંદગી રાખી સ્વીકાર - ગુરુ said - won't do - He will do - eg. Dubai - God is great	સ્વીકારથી સાક્ષી - તે વિના સ્વરૂપસ્થ નહીં - બહારથી અંદર eg. ઘટનાપ્રવાહ વિચારપ્રવાહ
Steps of શાંત સ્વીકાર - વસ્તુ વ્યક્તિ પરિસ્થિતિ - અંદરની વૃત્તિ - વિચાર - eg. પરિવર્તનની ભાષા નહીં	વિચારના જ્ઞાતા થતાં - પ્રતિક્રિયારહિત - મનથી મુક્ત - સ્વરૂપસન્મુખતા

(D) વિચારના જ્ઞાતા સાહસ કર	
શરીર થાકી - સૂઈ જાય - મન સતત સક્રિય - તાદાત્મ્ય eg. ભીડ ચાલુ - ભેદજ્ઞાન : સારા ખરાબ!	સાધનાનું સાહસ - આ જ કરવું - સાહસ નથી - સમજ છે - સંવેગ નથી - eg. સમજ સેતુ નથી
eg. Ball - wall - જોરથી જોરથી - ધીમેથી ધીમેથી - Ballની નહીં - તમારી શક્તિ - ખરાબને ધક્કો - પાછો આવશે	શબ્દ નહીં - સાહસ - બુદ્ધિ નહીં - હૃદય - ગણતરી - તર્ક - બહાનાં - eg. પ્રેમી - પ્રેયસી
આમ કર્યો - કર્તાભાવ પુષ્ટ - મન મજબૂત થશે - રોકવાથી - દબાવવાથી - કાઢવાથી - માત્ર જાણો	મૃત્યુ - પૂછીને આવશે - બાધા નહીં તો આવું - દુકાન - દીકરી - બીમારી - સાધના એ રીતે કરો
જીવન ખરાબ નહીં થઈ જાય - Not experimented - પોષવાની વાત નથી - સાક્ષી - મંદ - મુક્ત	જેમ મૃત્યુ - તેમ સાધના - દેહ બદલે - આત્મા બદલે - અવસર માત્ર વિચાર / ઈચ્છા ન ગુમાવો - અમૃતત્વ - જન્મમરણ મુક્ત
દેશ્ય - દ્રષ્ટા અંતરાળ - વધતાં દેશ્ય ખોવાશે - માત્ર દ્રષ્ટા રહેશે - એ જ સમાધિ છે	બાધાથી અટકો નહીં - એક પણ દિવસ એવો નથી - આવશે પણ નહીં - eg. નિરાંત - myth
તટસ્થ - સ્વરૂપસ્થ - eg. મહાત્મા બુદ્ધ ઝરણું આનંદ - મનથી પાર - સ્વરૂપસ્થ - સુખી	સંતોને નથી આવ્યો - કોઈ બાધા નહીં આવી હોય - eg. પથ્થરને સીડી - આકાશમાં પહોંચી ગયા

(E) વિષયભ્રમણ છોડ અંતર્મુખ થા	(F) શાસ્ત્રની સાર્થકતા શાસ્ત્રનો મહિમા
બાધા ભીતર છે - eg. ઈસુ - kill it - પ્રેમના પૂજારી - હિંસા - અનિર્ણય - પ્રમાદ - મમત્વ	સુખી - એક અનન્ય ઉપાય - eg. માછલી - પાણી નાંખો - સ્વરૂપથી અલગ નથી - માત્ર વિસ્મરણ છે
પત્નીનું બહાનું - હંમેશા ફિકર - eg. સુખી પત્ની - myth - Your કમજોરી - પ્રમાદ	ગૌરીશંકરનું દર્શન - વિષયમુક્ત પ્રેરણા - અંતર્મુખતાની પ્રેરણા - દ્વાદશાંગી say
સાહસ કર્યું હોત તો - આજે આવી દશા ન હોત - જાગૃતિની હાકલ - eg. પડખું ફેરવી sleep	કેટલુંય ભટક્યા - ભવ - દેહ - નગુરો - eg. આ ભવ ગાગર જેમાં સાગર ઊતરી શકે
મુહૂર્ત ન જુઓ - ગુરુપ્રેમ - કૃપા - આંતરિક બાધા ટાળો - અવસરને સમજો	દ્વાદશાંગી - આમંત્રણ - ધ્યેય - માર્ગ - ફળ - યાત્રા લાંબી - કઠિન - ગુરુ સાથે - નાનું પગલું
દોડવા માટે તકો મળશે a) ખૂબ મહેનત ન કરી b) East - west c) આનંદ અશક્ય	ખોટી દિશામાં - સાચી દિશામાં - થોડા શ્વાસ - ધબકાર બાકી - દુર્લભ - થોડો સમય - eg. પિંજર પંખી - આંખ બંધ તે પહેલાં
Nietzsche said - આનંદ માત્ર આશા - કલ્પના - જૂઠાણું - અસંભવિત છે	
જ્ઞાની say - આનંદ છે - અંતર્મુખ થયે - દોડાદોડ બંધ કર	
ખોટી દિશામાં - ઘણા પ્રયત્નો - તોપણ ન મળે - સાચીમાં અલ્પ - વૈરાગ્ય - અંતર્મુખી	

પત્રાંક - ૯૦૧
પ્રવચન-૫ તા. ૨૮-૮-૨૨ રાત
જ્ઞાનીનાં વચનનું શ્રવણ

(A) ૭ ભૂમિકા સાધના	
યોગવાસિષ્ઠ ગ્રંથમાં - અજ્ઞાનમય (અવિકાસકાળ) - જ્ઞાનમય (વિકાસકાળ) - મોક્ષકાળ	૫) <u>અસંસક્તિ</u> - ધ્યાનાભ્યાસથી - ચિત્ત ચૈતન્ય સન્મુખ - ઉપયોગ અંતર્મુખ થતો જાય
જ્ઞાનમય સ્થિતિની - ૭ ભૂમિકાઓ - વિકાસ પૂર્ણ થતાં - ત્યારબાદ સ્થિતિ - મોક્ષકાળ	૬) <u>પદાર્થભાવ</u> - ચિત્તમાં પરપદાર્થ અભાવ - વિકાર - વિકલ્પ નહીં - eg. as if not registered જી ભરકે દેખા જી ભરા નહીં
૧) <u>શુભેચ્છા</u> - હું મૂઢ જ શા માટે રહું - જ્ઞાનીનો સત્સંગ કરી - છૂટવાની ઈચ્છા જાગે	૭) <u>તુર્યગા</u> - દેહભાવ બિલકુલ નષ્ટ - સ્વરૂપસ્થ - જીવન્મુક્ત
૨) <u>વિચારણા</u> - વૈરાગ્યના કારણે - સદાચારમાં પ્રવૃત્ત - શ્રવણ કરેલ તત્ત્વનો વિચાર	ક્રમમાં પ્રથમ આવે - શ્રવણથી શુભેચ્છા - પછી વિચાર, ભાવના - ઉપયોગ અંતર્મુખ
૩) <u>તનુમાનસા</u> - ઈન્દ્રિયવિષયમાં આસક્તિ ઘટે - સંકલ્પવિકલ્પમાં મંદતા - તૃષ્ણા - કામના - ઘટે - eg. 7 floor eg. host in guest	સાધના - શ્રવણ - વિચાર - ભાવના - ભેદજ્ઞાન - આત્મરસ - eg. June / December ધી
૪) <u>સત્વાપત્તિ</u> - સ્મરણ, ચિંતન, ભાવના - સ્વરૂપમહિમા વધે - વિરતિ આવતી જાય eg. મંકોડો	વિકલ્પથી ઉપયોગ જુદો - ઈન્દ્રિયાતીત / અભેદ / નિર્વિકલ્પ - આનંદ - શાંતિ - eg. પોપટપાઠ - eg. સત્સંગ proof

(B) (જ્ઞાનીનાં વાક્ય) જ્ઞાની કેમ બોલે? સત્સંગ શું છે?	
જ્ઞાનીનું બોલવું - eg. બુદ્ધ (ઈશારો / માધ્યમ / કરુણા) - eg. કબીર - eg. બીમાર બોલે - દુઃખી બોલે	સત્સંગ શું છે? - સ્થળ? આયોજન? ક્રિયા? - સહાયભૂત - રૂપાંતરણ (નશો) - eg. મધુશાળા
અજ્ઞાનીનું બોલવું - નિરંતર - ઈચ્છતા નથી - બન્નેને શ્રમ - eg. પાગલ - degree	હૃદયથી હૃદય સુધી - હૃદયથી બોલાય - eg. ગાંઠિયા eg. ફૂલ / કાગળનાં - હૃદયથી સંભળાય - હાર્દિક
વિક્ષિપ્તતા - eg. વિચાર jumps - Write down - નિરંતર વ્યર્થ વિચાર	કરુણા - eg. સ્ત્રી - સ્તન - અન્યને - જ્ઞાનબાળક - કરુણા દૂધ - વિતરણ શબ્દ દ્વારા
જ્ઞાની / અજ્ઞાની બોલે - જાણ્યું - આપવા - કલ્યાણ - શાંતિની સુગંધ - અનંત અનંત	- ગુરુનું મહત્વ - શબ્દનું માધ્યમ - eg. ગુરુ - ગ્રંથ - સાહેબ - વચનામૃત મુદ્રા સત્સમાગમ
જ્ઞાનીની ભાવના / હેતુ - નિષ્કારણ કરુણા - પરિચિત - વિભાવથી - મસ્ત - ઉપદેશક - શિષ્ય - શાસ્ત્ર ગુરુ શાસક પૂજાવર્તુ	મતિકલ્પનાએ - eg. ડૂબું છું - મદદ કરો - Need ગુરુ - પ્રત્યક્ષ - શ્રવણથી'
આદર - આપ્ત - અવતારી - eg. પગે પડવા - પગ ચલાવવા - ગાણાં - સ્તુતિ - ફેલાવવા - મૂર્તિ - ક્ષુદ્રતા ટાળવા પ્રયત્ન નહીં	શ્રવણ - હૃદયપૂર્વક - પ્રેમ - પ્રયોજનપૂર્વક - ચિત્ત અખંડ સન્મુખ - eg. સત્ય - જામ ભેદ

(D) ઉલ્લસિત ઉલ્લાસથી શ્રવણ કર્યું ત્યારે	
શ્રવણયોગ	ચાલ બદલાય
- નિગોદમાંથી બહાર નહીં - પંચેન્દ્રિય સુધી નહીં - કામભોગ - વિકાર સેવ્યા	- eg. બળદ - ઘર - ખેતર - વિશ્રામ - ઘાસ ખાવાનું - બળદથી પણ ગયો
ધર્મનું શ્રવણ	ભીતિ - પ્રીતિ
- સ્થૂળ બોધ - અનેકવાર - સૂક્ષ્મ બોધ - less - રુચિ / ઉલ્લાસ - very less - સત્પુરુષ યોગ નહીં - યોગ તો શંકા પ્રમાદ	- eg. સર્પ - એક ભવ - સ્વરૂપ ન સમજે - અનેક ભવ બહુ ભટક્યો - ભવ - શ્રવણ ભય પ્રીતિ
ઉલ્લાસથી શ્રવણ	ઉલ્લાસપૂર્વક શ્રવણ કરવાથી
- શબ્દનો ભાવ સ્પર્શે - સમજે - વેદન કરે - eg. રુચિ ગુલાંટ મારે	- રહસ્યો ખૂલે - અભિપ્રાય બદલાય
કેવો ઉલ્લાસ	- રંગ ચડે - રસ મંદ થાય - સ્વરૂપ મહિમા - અલ્પકાળે સ્વરૂપસ્થ
ઉલ્લાસ - ત્યાં અખંડતા	
- eg. બદામ - સતત લિસોટા - સળંગ ઘસવી - સતત ઉલ્લાસભાવે	
કરવું પડે / ઉલ્લાસથી	
- સાંભળે - સમજે નહીં - સમજે - ધારણ નહીં - ધારણ - સ્મરણ નહીં	

(E) અનુક્રમે શ્રવણ પછી શું - પ્રમાદ ટાળો	
<u>બોધ શું છે</u> - સ્વરૂપની નિમંત્રણપત્રિકા - અંધકારમુક્ત થવા - કિરણ	<u>દીવામાં દર્શન</u> - જાત - જગતનું - તન્મય - ભિન્ન - ઈશારા તરફ પ્રયાણ
- સ્વસ્મરણ - ઈશારો - પ્રમાદત્યાગ - ચેતવણી - જીવન સુગંધી - અત્તર	<u>પીંજરામાં પક્ષી પકડો</u> - બંધ રહી ન જાય - ઊડી ન જાય - હાથમાં ગ્રહો / હૃદયમાં
<u>અનુભવ્યું - શબ્દ મૂક્યું</u> - eg. ફરિદ - Trance અનુભવ - eg. દંડ - પીડા તેવી - ઇન્દ્રિયગ્રાહ - ઇન્દ્રિયાતીત	<u>સંગ્રહ - તુરંત ઉપયોગ</u> - eg. ગરમ ગુલાબજાંબુ - કાગળ - બુદ્ધિ - હૃદય, ભાવદશામાં
<u>શબ્દમાં સત્ય કેટલું</u> - eg. કેન્દ્ર પર મૌન - પરિઘ પર ત્યારે - કેન્દ્રનું નિશાન લઈ	<u>શ્રદ્ધામાં દૃઢ રાખો</u> - eg. walking book - આચરણમાં નહીં તો - Atleast શ્રદ્ધામાં
<u>ઈશારો માત્ર છે - ચમચી</u> - શબ્દ પર અટકવાનું નથી - સંગ્રહથી સંતોષ નહીં - eg. બાટલી - ચમચી - દવા	<u>અન્ય કાર્યો છોડો</u> - eg. બુદ્ધ ૩૦ years - કામ - problems હતાં - આજે પણ છોડીને આવ્યો
<u>અભ્યાસ કરવો - અનાજ</u> - eg. અનાજ - કોઠાર - સંગ્રહ - eg. રસોઈ - ચાવી - લોહી - શ્રવણ મનન નિદિધ્યાસન સ્વરૂપસ્થ	

(F) પ્રતીત, અનુભવ અનુક્રમે સ્વરૂપસ્થ પત્રાંશ
<u>સંસારપ્રસંગોમાં ઉલ્લસિતભાવે</u> - દુઃખી થાય છે - જેને દુઃખથી છૂટવું છે - ઉલ્લાસથી શ્રવણ
<u>ઉલ્લાસ - એક પ્રકારનું વેદન</u> - તેથી આત્માની અનુક્રમે - પ્રતીતિ - અનુભવ - સ્વરૂપસ્થ (સ્વરૂપમાં સ્થિર)
<u>ઉલ્લાસથી શ્રવણ તો મોક્ષ</u> - જડ ચેતનની પ્રતીતિ - અનુભવ - સ્વરૂપસ્થ - eg. મોક્ષ સુધીની line સાધી લીધી
<u>વૈરાગ્ય - ઉલ્લાસથી શ્રવણ</u> - તેનાથી તત્ત્વ નિર્ણય (ચિંતન મનન) - ઉપયોગ અંતર્મુખ (નિદિધ્યાસન) - સ્વરૂપસ્થ - સ્વસંવેદન
<u>કારણ - કાર્ય logic</u> - ઉલ્લાસ - વિરક્તિ - ભાસે જડ ચૈતન્યનો પ્રગટ સ્વભાવ ભિન્ન - ભિન્ન ભાસે / અનુભવે
<u>યોગ્યતા તો ઉલ્લાસ</u> - કર્મને ધક્કો લાગે - દર્શનમોહ ખસે - સમ્યગ્દર્શન થાય

પત્રાંક - ૯૦૧

પ્રવચન-૬ તા. ૨૯-૮-૨૨ રાત
દર્શનમોહ - ચારિત્રમોહ

(A) ચાર વર્ગ પત્રાંશ	
૧) <u>નિદ્રાધીન</u> - થાક - કંટાળો - ઝોકું - અનુત્સાહ - શ્રવણથી વંચિત	દર્શનમોહ - જ્ઞાનીના વ્યતીત - માર્ગમાં - મોક્ષમાર્ગમાં - પરમભક્તિ - તત્ત્વપ્રતીતિ સમ્યક્પણે
- કબૂલે - કબૂલે નહીં ખેદ - પાછળથી - eg. church - દાદા - પૌત્ર - eg. Mulla - નિદ્રામાં ચાલે	તત્ત્વ - વૃત્તિનો પ્રતીતિથી - પ્રવાહ - વીર્ય સ્ફુરે - વળે - Automatic - વાળવો પડે આપોઆપ નહીં
૨) <u>શ્રોતા</u> - અસમ્યક્ શ્રવણ - ઊંડાણ આવતું નથી - ભાવદશામાં ફેર નહીં	એવું જોર - બાધા પહોંચાડી શકે નહીં - ગંગા - યમુના - બ્રહ્મપુત્ર - Force - પર્વત, ખડક - અનુકૂળતા / પ્રતિકૂળતા રોકી શકતાં નથી
૩) <u>શ્રાવક</u> - સમ્યક્ શ્રવણ - ઊંડાણ આવે છે - ભાવદશામાં ફેર પડે	નિર્વાણ - પહોંચી સમુદ્ર - જવાની - ચારિત્રમોહ નાશ પામ્યે - વ્યતીત - ટળે છે
૪) <u>શૂન્યનું શ્રવણ</u> - ભાવદશા ઊંચી - ઉપયોગ અંતર્મુખ રહે - સાંભળવાની ઉત્તેજના નહીં	નૈષ્ઠિકપણથી (નિષ્ઠા) - અચળ શ્રદ્ધાથી ચારિત્રમોહ નાશ - વીતરાગદશાનું કારણ પણ સમકિત છે
- શૂન્યનું શ્રવણ - ગુરુનો અનાદર નહીં - સૂક્ષ્મ / મુખ્ય બોધમાં - નિર્વિકલ્પતામાં સ્થિત	- સમકિત કાર્ય પણ છે કારણ પણ છે - અસંગપણું આવ્યે પરમાવગાહ અનુભવ પ્રગટે છે

(B) બોધથી મોહ નાશ દર્શનમોહ - ચારિત્રમોહ	
બોધ અત્યંત કલ્યાણકારી - ઉલ્લાસપૂર્વક શ્રવણ - વિચાર - મોહનું બળ શિથિલ - eg. અગ્નિનું જોર - પાણી	સદ્ગુરુના અવલંબને - દર્શનમોહ નાશ - આત્મજ્ઞાન પામે - ક્રમે ક્રમે ચારિત્રમોહ નાશ - કેવળજ્ઞાન પામે
શ્રવણનો ઉલ્લાસ - eg. Pilot car - પ્રધાન - eg. શુભેચ્છા - આંતરડામાંથી - eg. નાવિક લંગર - કિનારો	સદ્ગુરુ આશ્રય વિના નહીં - આજ્ઞા આરાધતાં - દશ્ય અદશ્ય - અદશ્ય દશ્ય - આજ્ઞામાં એકતાન
બોધથી મોહ નાશ - દર્શનમોહ = વિપરીત શ્રદ્ધાન - ચારિત્રમોહ = વિપરીત પરિણમન - પરમાવગાહ દશા પ્રાપ્ત	ત્રણે કાળમાં મોક્ષમાર્ગ - સમ્યગ્દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્ર - મોક્ષ પ્રાપ્તિ એવી જેમની - મંગળ ભાવના છે (મોક્ષાર્થી)
દર્શનમોહ - ચારિત્રમોહ - દેહાદિ સંબંધી વિપરીત માન્યતા - રાગદ્વેષાદિ ભાવો - દર્શનમોહ મટે - પછી ચારિત્રમોહ	ચૈતન્યસ્વરૂપની - ઓળખાણ - એકાગ્રતા કરવી - તેમાં ઠરવું - સર્વ શક્તિ જોડી દેવી
<u>દર્શનમોહ</u> - eg. Uttar Pradesh વાનરો - jug - Blame others - Believe wrongly	eg. ધનપ્રાપ્તિનો અભિલાષી - રાજાને ઓળખી - રીઝવવો - Direct can't go - કોણ રાજાની નિકટ છે
<u>ચારિત્રમોહ</u> - eg. મૂળ ઉખેડો - વૃક્ષ ઊગે નહીં - સંસારવૃક્ષ વધે નહીં - પરિભ્રમણનો અંત આવે	સિદ્ધ ભગવંતના - લઘુનંદન - સત્પુરુષ શોધે - સેવવા - દર્શનમોહ મંદ - તત્ત્વબોધ - અંતર્મુખ પુરુષાર્થ વડે પ્રાપ્ત કરે છે

(C) (પરમપ્રીત) ઓળખાણ આશ્રય - આત્મસમાધિ	
અનંત વાર - ઓળખાણ યોગ - થઈ નથી - દૃષ્ટિ મલિન હતી - ઓળખાણ easy - સમ્યગ્દર્શન easy - આત્માની ચેષ્ટા પ્રત્યે વૃત્તિ	પુરાણપુરુષ - પ્રેમસંપત્તિ - eg. 10 years વેશ્યા - પત્ની - વ્યભિચારી - eg. પતિવ્રતા - સ્મરણ પ્રેમ ઈચ્છા લીન ધ્યાન
ઓળખાણ ન થવાનાં કારણો ૧) જોગ ન થયો હોય ૨) વિષય / કષાયની તીવ્રતા = છૂટવાની બુદ્ધિ નહીં ૩) કુતર્ક કુશંકા = માહાત્મ્ય / સમર્પણ નહીં	કુસંસ્કારોનો નાશ - દોષ દેખાય - હેય - અનુમોદન નહીં - eg. પત્ની, insult - leaves - મંદ - ઉદાસીન થતો જાય
દોષ જોવાની વૃત્તિ - eg. Heart specialist - injection - મોટી ભૂલ - અસાધારણ નુકસાન - લાંબો અંતરાય - યોગનું છેટું પડે	ત્રણ સોંપણી પ્રેમ - શ્રદ્ધા - અર્પણતા - દિશા - વિધ્નો દૂર - ગતિ - જ્ઞાન - દર્શન - ચારિત્ર
જો ઓળખાણ થાય તો - પરમપ્રીતિ - માહાત્મ્ય - વર્ણન વંદન - પ્રવચન પ્રણામ - ગુણોનું દર્શન eg. રજકણો - ન બિંદુઓ - ગણાય	જ્ઞાનીના સમાગમે - મુદ્રા - વચનામૃત - માર્ગદર્શન - બળ પૂરે - પુરુષાર્થ ઊપડે - વિકાસ - સ્વરૂપસ્થ
દર્શનમોહ વ્યતીત થયે - દર્શનથી અપૂર્વ પ્રેમ - પ્રેમ - મિલન - વધારે સ્થિર - અચળ પ્રેમ - સમ્યક્ પ્રતીતિ	ગુરુકૃપાથી - અનુગ્રહશક્તિ - શુદ્ધિની વૃદ્ધિ - eg. Anandmayi Maa - ગુરુ ઢોલ - પ્રેમ - કૃપા - વિકાર નાશ
પ્રેમબળ - સ્મૃતિબળ = પૂરક - પ્રેમ તેથી સ્મૃતિ - તેથી પ્રેમ - અન્ય વિકલ્પ નહીં - effortless વિરક્તિ - વિકાસ થાય	આશ્રયભક્તિ - આત્મસમાધિ - મહિમા / સ્મરણ / અનુસંધાન / સ્થિરતા / વેદન - પ્રેમસમાધિ - આત્મસમાધિ - સ્વરૂપાવલંબી - વૃત્તિની તન્મયતા

(D) (તત્ત્વપ્રતીતિ) તત્ત્વપ્રતીતિ - વૃત્તિપ્રવાહ ધાર્મિક ક્રિયા - સમતા	
દર્શનમોહ - તત્ત્વપ્રતીતિ વ્યતીત - સમ્યક્પણે - પદાર્થના સ્વરૂપનો નિશ્ચય - તત્ત્વ જેમ છે તેમ પ્રતીત	બાહ્ય પરિસ્થિતિ / ચિત્તસ્થિતિ - દ્રષ્ટા માત્ર છું - ગુમા અણગમાથી મુક્ત - વાસનાના મૂળ ઉખેડી આગળ વધે
- eg. movie - 2 times - ઉપાદેય નિજતત્ત્વ તરફ વૃત્તિ - ઉપયોગ આત્મામાં જોડાય (ઉપયોગ નિશ્ચળતા - ધ્યાન)	All ધાર્મિક - સમત્વ - eg. યશોવિજયજી - મોક્ષની છેડાછેડી સમતા સાથે - eg. દહીંનું વલોણું - માખણ - eg. વાંદરો - માછલી - eg. કપૂર
<u>શુદ્ધ ચૈતન્ય પ્રત્યે વૃત્તિપ્રવાહ</u> - સમસ્ત જગત - સ્વતંત્ર - પલટાતી અવસ્થા - ભિન્ન - કર્મકૃત ભાવો - ઉપર	પ્રગતિ જોઈ શકે ૧) દુઃખથી ભાગવાની વૃત્તિ - મંદ ૨) વેદનાથી ગભરાવાનું - ઘટે ૩) આર્ત રૌદ્ર વિદાય - સમતા સ્વીકાર ૪) જગતપદાર્થો - ક્ષણિક / અસાર લાલસા ઘટે ૫) મૈત્રી આદિ વૃદ્ધિગત ૬) સતત સ્વરૂપસ્મૃતિ - દ્રષ્ટાભાવ self awareness
<u>દેહ મનની પલટાતી અવસ્થા</u> - એક અખંડ / અચળ સત્તા - બાહ્ય પરિવર્તન - લાભ નુકસાન નહીં - eg. પત્રાંક ૮૩૩ દેહ વસ્ત્ર - આત્મા પ્રત્યે દેહ	૧) પ્રયોગ - eg. રાત્રે - સંસાર - સૂઈ - eg. દિવસે - no અસર - બાજુ પર - eg. મનનું ચક્ર અટકાવો - stop
<u>વસ્ત્રથી હું જુદો</u> - eg. ડાઘ - મને નહીં - eg. બીમાર - હું નહીં - સમભાવ - વિકલ્પોની પકડથી મુક્ત	૨) સ્વપ્નમાંથી જાગેલો - સ્વપ્નની ઘટના જેમ જુએ - વિકલ્પો ન લંબાય - નિજાનંદમાં મસ્ત
<u>પ્રતિક્રિયારહિત કેવળ જાગૃતિ</u> - સાક્ષીભાવે પસાર - અનુકૂળતાની પકડ / પ્રતિકૂળતા હડસેલવી - વિવેકપૂર્વક કર્મોદય વેદી	

પત્રાંક - ૯૦૧

પ્રવચન-૭ તા. ૩૦-૮-૨૨ રાત

અસંગતોનો અભ્યાસ

(A) a) સમ્યગ્દર્શન b) સંયમ	
૪ દુર્લભ કથા - મનુષ્યપણું - શ્રદ્ધા - ધર્મશ્રવણ - સંયમ	II) સંયમ - દ્રષ્ટાભાવે પસાર - પ્રતિક્રિયારહિત - મય થયા વિના / અલિપ્ત
જ્ઞાનીના બોધે - અંતરની પ્રીતિ - હૃદય ઉલ્લાસ - અપૂર્વ અહોભાવ - ચૈતન્ય - પ્રતીતિ / સ્થિરતા	ઉદયની - પરિણામનો સભાનતા - વિચાર - Cause - consequence - પૂર્વકર્મ ... અસાવધાની - પરિણામ મલિન - કર્મબંધ
કામનો નહીં - રામનો - સંસારમાં - કાંઈ ઉપાદેય નહીં - ઉત્સુકતા - આવેગ - ઈચ્છા નહીં	કર્તવ્યનું ભાન - સ્વરૂપની જાગૃતિ - આજ્ઞા શું છે - Ignore - અપ્રભાવિત - પ્રતિક્રિયા નહીં - eg. curfew - shoot at sight
I) સમ્યગ્દર્શન - સમાગમે - દષ્ટિ સમ્યક્ - જાત - જગત પ્રત્યેનું વલણ - આવેગો શમાવવા important	પ્રતિપક્ષીનું સ્થાપન - સંસ્કારો / ભાવો / ગુણો - Substitute - eg. છીંકણી - અત્તર
મિથ્યાત્વથી જ - વૃત્તિનું = પોષણ, માવજત - જ્ઞાનીનો પ્રહાર - મંદ - જીવનરસ સુકાઈ જાય	નિષ્ઠાપૂર્વક પ્રયત્ન - eg. સૈન્ય હારી ગયું - હિમ્મત હારી જવું - સાધકે હિમ્મત ન ગુમાવવી
મિથ્યાત્વનું વમન - દેહાદિમાં એકત્વ - તીવ્ર કષાય - રાગે - આવેગો શાંત થાય નહીં	
જીવ સ્વતંત્ર છે - આશાનું કિરણ - અતીત બંધાયેલ - વર્તમાન મુક્ત - સ્વભાવ - ટેવ વિકૃત નહીં - બદલી શકાય	

(B) પત્રાંશ વ્યસ્ત રહે છે	
અસંગપણું ત્યારે - પરમાવગાઢ દશા અનુભવ - પરિચિતનો સંગ - કુટુંબ - વેપાર - ધાર્મિક - એકાંત નિવાસ - સ્વરૂપલીનતા	બધાની સમસ્યા - એકલા ન ગમે - સાથે ન ગમે - eg. પિયર - back - eg. વિવાહિત - અવિવાહિત
સંગમાં રહેવાથી - વૃત્તિ - વિકલ્પ - સ્થિરતામાં વિક્ષેપ - eg. ચક્રવર્તી - દીક્ષા - વનમાં (now - વસ્તી)	વ્યસ્ત રહે છે - ઘરે - વ્યસ્ત - ફરસદ નહીં - એકાંતમાં - યાદ આવે - eg. trainમાં fidget
પોતાની ભાવના વ્યક્ત - અસંગતા ઈચ્છીએ છીએ - કોઈ પણ સંગ નહીં - લીનતા ... વીતરાગતા	અસંગતાની - ભાવના માત્ર નહીં / અભ્યાસ - eg. so boring - how others - Loneliness - solitude happiness
Retreats 1952 - 1955 - વડવા - ઉત્તરસંડા - ઈડર - અલ્પ આહાર / નિદ્રા / પરિગ્રહ - નાની બંગલી / ૧-૨ વ્યક્તિ	નકારાત્મક - વિધેયાત્મક - Negative = યાદ, ઈચ્છા eg. કાંટો - Positive = યાદ / જરૂર નહીં - આનંદિત - eg. T.V., સીટી, નવી નવી સીટી - Not ધ્યાન - club member
ભલામણ - તમે પણ અભ્યાસ - સંગ ઓછો - સ્થિરતા - સમાન યોગ્યતા હોતી નથી	વ્યસ્તતા કેમ - એકલાપણું ભૂલવા - Busy business etc. - eg. vicious circle
આજ્ઞા : 1954 - 1956 - સમાજનો વિરોધ - સંકલ્પ - વિકલ્પ વધે - બે વર્ષ સમાજથી દૂર - એકાંતમાં રહેવું	ધ્યાનનો અભ્યાસ - Daily meditation - Learn to enjoy yourself - No phones - T.V. - વાંચન - ધ્યાન - સહજ in crowd

(C) ઉપયોગ અંતર્ભુજ જ્ઞાન - ધ્યાન	
ઉપયોગ અંતર્ભુજ કેમ કરવો? - જગતનું જ્ઞાન - ઈન્દ્રિય મન - મતિજ્ઞાન - શ્રુતજ્ઞાન - અતીન્દ્રિય - નિર્વિકલ્પ	સ્વપર પ્રકાશકપણું - Why no for પરપ્રકાશક - છદ્મસ્થને એક સમયે એક જોય - સર્વજ્ઞનો બન્ને સાથે - ક્ષણિક અવસ્થા ગ્રહણ - બંધ તો - ભીતર ખેંચી શકે
How? - પંચેન્દ્રિય વિષયમાંથી પાછું ખેંચવું - પર-સ્વ સર્વ વિકલ્પો વિરામ - અતીન્દ્રિય - નિર્વિકલ્પ થાય	
સંયમ - સીમંધરસ્વામી - બહાર ચોંટેલો - અસંયમ - ઉપયોગ સમેટવો - સંયમ - નિજસ્વરૂપમાં ધારણ - સીમંધરસ્વામી	જ્ઞાન - ધ્યાન - જાણવું - જાણતાં રહેવું - eg. સ્ત્રી - જ્ઞાની, અજ્ઞાની - કામી - મુમુક્ષુ
ઈન્દ્રિયોને બે કાર્ય - જાણવાનું - ભોગવવાનું - ભોગવવું - અહિતકારી - જાણવું - બાધા - નિવૃત્ત થા	- eg. collegian પ્રેમમાં - જે વિષયમાં રસપૂર્વક - ટકે - આત્માનો મહિમા
સાદી માંગણીમાં ભટકે - eg. શેઠ - 5 phones - eg. તૃષ્ણા - ક્યારે અંતર્ભુજ થશે	ક્રમ - સ્વરૂપના અભ્યાસનો - તત્ત્વનિર્ણય - ભાવભાસન - ઘૂંટે છે અંતર્ભુજ - વેદન - નિર્વિકલ્પ સ્વસંવેદન
આહાર સંબંધી - eg. Post office - post box - eg. તિર્યંચ eg. પેટનો ખાડો જીભના શોખ - eg. નરક	

(D) ધર્મ - એકલા થવું એકલા રહી શકતા નથી	
ધર્મ = એકલા હોવું - પોતા સાથે (દર્શન / જ્ઞાન / ચારિત્ર) - ભીડ નહીં - group - eg. Satsang - if helpful to be with group oneself	અંતર્મુખતા - કલાકો - દિવસો - વર્ષો - eg. પત્રાંક ૮૩૨ - ખોટી સલામતી / સુખ માન્યું
એકલા થવા - રાજી નથી - એકલા નહીં + ધાર્મિક - eg. સત્સંગ મંડળ - કમજોર ભીડ - seeker એકાંત	એકલા રહી શકતા નથી - પોતાનો ડર - boring - eg. એકલા - મૂર્ખ / કૂતરો
એકાંત અનિવાર્ય છે - આત્મસાક્ષાત્કાર લક્ષે સત્સંગ - સ્વરૂપની હોંસ - eg. ૫૦૦૦ બીમાર જમાત	સદા વ્યસ્ત - Busy with others - eg. hill station - friends - eg. ધંધો / club / મંત્ર
સંગનો વિકલ્પ પણ નહીં - અસંગથી સુસ્થિતપણું - eg. જાપાન નાનહેન - યુવક - એકલો આવજે	પોતા સાથે વ્યસ્ત - અભ્યાસ - eg. retire - દુઃખી - live less - વ્યસ્તની આદત - એકલપણું
એકાંત - ક્રાંતિ - શાંતિ - ભીતર પ્રવેશ મળે છે - સત્સંગમાં - અસંગ લક્ષ - eg. Flight of alone to alone	નિવૃત્તિ જીરવાતી નથી - eg. burn - bury - eg. Churchill - બગીચો - eg. Aurangzeb - students
હિમ્મત કેળવો - અંતર્મુખતા ભય - છૂટી જશે - ભીતર અંધકાર - ડર - અજ્ઞાત - અંધકારની હિમ્મત	થાકવું કંટાળવું - eg. બુદ્ધિશાળી - fast bored - eg. at young age - eg. animals (ભેંસ / કૂતરો)

(E) ધર્મના નામે બહાર સત્પુરુષ અવલંબને અસંગ	
દિશા બદલતા નથી - eg. routine થાકે - Find substitute outside - Not turn within	અંતરીક્ષ? અંતર - ચંદ્ર - મંગળ - સૂર્ય - eg. Neil Armstrong - germs - Germs of બહિર્મુખતા
મન ચાલાકી કરે છે - ધર્મના નામે બહાર - eg. cricket - satsang - eg. vacation - ધરમપુર	સમાચાર - eg. ચંદ્ર - Everest news - eg. G. B. Shaw - કૂતરું માણસ - સ્વયં પહોંચે - news
ધર્મના નામે બહાર મંદિર - eg. મંદિરો - મૂર્તિઓ - eg. વેદાંત - કયા ભગવાન - eg. સેવા - occupied	સ્વયં સાથે પરિચિત - અપરિચિત - ભય - eg. train - talk - પછી પ્રીતિ
ધર્મના નામે બહાર - સ્વાધ્યાય - eg. સૂર્ય ચિત્ર પ્રકાશ - eg. menu - ભૂખ સંતોષ - અંતર્મુખતા અભ્યાસ	સત્પુરુષના અવલંબને - eg. યાદશક્તિ lost - મિત્ર - travel - સત્પુરુષનો સાથ
સફળતા - અસફળતા - eg. થેલી - ધન - હાથ - શરૂઆતમાં - નિષ્ઠાપૂર્વક - બહારની fast / મિથ્યા	
ગતિ - સ્થિરતા - ચંદ્ર સુધી - સ્વયં - eg. USA ઉપાયો / સાધનો - Fast paced life	

પત્રાંક - ૯૦૧

પ્રવચન-૮ તા. ૩૧-૮-૨૨ સવાર
અસંગ મહાત્માને નમસ્કાર

(A) સાચી નિવૃત્તિ અસંગ થવું	
અસંગતાનો અર્થ - મંજિલ પ્રાપ્ત કરવા - ભાવનિવૃત્તિ - દ્રવ્યનિવૃત્તિ helps - બીજા ન હોય - વિચાર ન હોય	Live more in આંતરિક જગત - બહાર ઓછા - ભીતર વધારે - eg. 3 times - one word many words - So બાહ્ય change - not પર્યાપ્ત
માત્ર બાહ્ય નહીં - બહારમાં બીજા છૂટે - ભીતરમાં બીજા રમ્યા - અંતરમાં ભીડ હોય	જીવનધ્યેય પલટાવો - વાસના મંદ - પછી અસંગ - Or else સ્વરૂપસ્થિરતા નહીં - વાસના સાથે આવશે
વાસનાનો ત્યાગ - અસંગ - વિચારનો ત્યાગ - eg. Mulla - કાપડ - સાથે આવે છે - eg. યોગી યોગ ભોગી ભોગ	① અસંગ - સ્થિતિ - સ્થાન - 'સ્થાન' કરતાં 'સ્થિતિ' - વ્યર્થ નહીં - ઉપયોગી - પર્યાપ્ત નહીં - eg. કારણકાર્ય / નિમિત્ત-નૈમિત્તિક
મનનો સ્વભાવ વિચિત્ર - આંતરિક અસંગતા કેળવવી - જે મોજૂદ નહીં - સ્મરણ - eg. આશ્રમથી phone	② અસંગ સ્થાનની આદત - eg. મુંબઈ કેમ ફાવશે - અંતર્મુખતાનો અભ્યાસ - શાંતિ - ભીતર - not ધરમપુર
મનનો ખેલ - જો સ્વરૂપલક્ષે નહીં - માત્ર પ્રતિક્રિયા - મનનો રસ - અનુપલબ્ધમાં	સેવન કરવું - મોટું પરાક્રમ નથી - વૃત્તિનું રૂપાંતરણ - eg. ડોક્ટર - દવા - hospital
બહુચિત્તવાન - એકચિત્તવાન - સ્વભાવ એક / વાસના અનેક - Multi psychic - વિરુદ્ધ પ્રકારના ભાવો - એકચિત્તવાન for અંતર્મુખતા	નિવૃત્તિનો લાભ - પ્રતિબંધ વિના સ્વરૂપ અભ્યાસ - બોધ પ્રગાઢ - પ્રખર - eg. શાંતિ - સંપત્તિ - eg. સમ્રાટ ભિક્ષા

(B) જ્ઞાની - અજ્ઞાની જીવન્મુક્ત	
નમસ્કાર - થયા - થાય - થશે - નમસ્કાર યોગ્ય - eg. પત્ર ૪૦૦	પલટાતી અવસ્થાથી - ભિન્ન - દેહની = બીમારી / બાળ / સ્વપ્ન - મનની = દુઃખ / ક્રોધ / અશાંતિ - ભીતર = સદા અવિકારી
જ્ઞાની - અજ્ઞાની - eg. વિમાન પ્રવાસ - કૌતુક - આશ્ચર્ય - બહિર્મુખ - window બહાર	સર્ગંગ સૂત્ર - ધ્રુવ - unchanging તત્ત્વ - પરિવર્તનશીલ નહીં - તેનો આધાર - eg. જ્ઞાયકનો દોર - તેથી જીવન્મુક્ત
પરમાં ફેરફાર - eg. સ્ત્રી - દર્પણ - ચાંદલો - ખસે - શોભા નહીં - દુઃખી થાય	જીવન્મુક્ત - સતત ભેદજ્ઞાન - હું દેહ / રાગ નથી
જીવન - એક અવસર - પથ્થર - વ્યર્થ - LAPP પરમાત્મા સાર્થક સ્વયં - અહં વધારવામાં - નષ્ટ - માયા / પરમાત્મા પાછળ	1 st અર્થ : જીવનથી - જન્મ પહેલાં - પછી - માનવજીવન - અંશમાત્ર (મણકો) - અલિપ્ત રહે
દુઃખમુક્તિનો ઉપાય - આત્મજાગૃતિ - eg. પીડા - જાણે - સાક્ષી not ભોક્તા - eg. surgery બેહોશ - ચીસ	2 nd અર્થ : જીવનમાં - શાશ્વત અનુભવ - ક્ષણિકથી મુક્ત - આવતા પ્રસંગો - અલિપ્ત - દ્રષ્ટાભાવે પસાર
શાશ્વત ચૈતન્યધારા - સર્વ અવસ્થાને ન્યારો - eg. મણકા - દોરો - eg. ઘટાકાશ - not ઘટ	અસંગપુરુષને નમસ્કાર - નમન - કીર્તન - પરમપ્રેમે ગુણગ્રામ - ધ્યાવન - દ્રવ્યથી ક્ષેત્રથી કાળથી ભાવથી અસંગ છે

(C) પૂર્વકર્મ ભગવાન કેમ	
પૂર્વકર્મનું ફળ - પૂર્વકર્મ બાકી - ફળ નહીં? - ભોગવવાં જ પડે - eg. તીર - પથ્થર - શબ્દ (ગતિ)	ભવિષ્ય નથી - eg. દુર્ભાગી, મંદબુદ્ધિ - Remain - will remain - સદા વર્તમાન - પૂજ્ય / not બિચારો
બે પ્રકારની મુક્તિ - જીવન્મુક્ત = નવો સંગ્રહ નહીં, જૂનો હોય - વિદેહમુક્ત = both નહીં - eg. ઉપવાસ - 3 months - હાડકાં	પ્રારબ્ધથી અપ્રભાવિત - eg. ઘડો - મદિરા - ઘટાકાશ - ઘટ શરીર - ઘટાકાશ આત્મા - શરીર દુઃખી - આત્મા સુખી
મુક્ત છતાં બીમાર - બીમારી = eg. સાત્ત્વિક, શાંત - ઉપસર્ગ = સર્વનો મિત્ર - eg. Shri Krishna / Jesus / Param Krupalu Dev / Ramakrishna Paramhans / Ramana Maharshi	- કર્તાભાવ ત્યાં દુઃખ - કર્મોદય છે - કર્તા નથી - કર્તાભોક્તા - સાક્ષી - તેથી દુઃખી નહીં
કર્મ છે - કર્તા / ભોક્તા નથી - eg. Ramana Maharshi - medical - જોઉં છું - દેહકર્મ હોય - ઈચ્છારહિતપણું - દ્રષ્ટા રહો - eg. તટસ્થ	સાક્ષીત્વ - સદા ત્રીજા ખૂણે - જાણું છું - મને થતું નથી - eg. માથું દુખવું
આકાશ અલિપ્ત - eg. Rainbow / clouds / વીજળી / પક્ષી - અલિપ્ત - સદા શુદ્ધ - eg. પથ્થર - રેતી - પાણી - આકાશ	કર્તાભાવથી મુક્ત - પાણીનો સ્વભાવ નીચે - eg. 100°C steam - વરાળ ઉપર જાય
અસંગ - Not સ્થાન - સ્થિતિ - eg. દર્પણ - પ્રતિબિંબ - સ્વચ્છ - No પ્રભાવ, સ્પર્શ - અસંગ	

(D) ઉદાસીનતા	
ઉદાસીન - Not sad - ઉપર - વૃત્તિ ફેર નહીં - નિજાનંદમાં eg. ઘડો પાણી - રસ / આકર્ષણ / પક્ષ-વિપક્ષ નહીં	પાયો - સાચી સમજણ - eg. ૩ દીપક માટી ચાંદી સોનું - દીપક ભેદ - જ્યોતિ અભેદ - પર્યાય - સ્વરૂપ - આચરણ પાયો શ્રદ્ધા
ફળની ઉપલબ્ધિ - eg. ખેતર - બી - ફળ - વયમાં જાગૃત - eg. બી ઘરે નહીં - ફળ સડે	આત્મામાં રસ - eg. cricketમાં રસ - સાંભળવામાં - રમવામાં - શ્રવણીય - રમણીય
પ્રતિક્રિયારહિતપણું - eg. Ramana Maharshi - cancer - ફૂલહાર - ઉત્તેજના નહીં - to change - કર્મની યાત્રા પૂરી થાય છે	કેમ અટકો છો? - પુણ્યના ફળમાં ન અટકો - eg. suicide - ઝેર - ઉદય? - ઈચ્છિત મળે - મૃત્યુ Like both
અહસ્તાંતરણીય - eg. Ramana Maharshi - transfer દુઃખ - શુભ ભાવ છે - ફળ મળશે - શિષ્ય દુઃખ માંગ્યું - મળ્યું સુખ	તો શું કરવું - eg. કોલસો સફેદ - ભેદજ્ઞાનરૂપી અગ્નિ - શુભ ક્રિયા સાબુથી નહીં
	આત્મકલ્યાણ - eg. ધરતીકંપ - છાનો નહીં - ઉથલપાથલ - આત્મલગની - અકષાયી